

SLOVENSKI NAROD

izdaja vsak dan popoldne, izvenredno ob praznikih. — Inzerati do 50 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 500 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« letno mesečno v Jugoslaviji Din 12, — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 66. v. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66;
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna uradnica v Ljubljani št. 10.351.

Važen problem mednarodne politike:

Razprava o reformi Društva narodov

Pakt Društva narodov naj se dopolni tako, da bo v bodoče mogoče uspešno izvajati ukrepe proti napadalcu in preprečiti oborožene konflikte

Zeneva, 18. decembra, br. Dvajsetčlanski odbor za proučitev reforme DN je včeraj nadaljeval svoje razprave. Naloga tega odbora je proučiti predloge posameznih vlad o reformi pakta Društva narodov. Pri italijansko-avstrijskem sporu se je pokazalo, da pakt ne funkcionira tako, kakor bi bilo potrebno. Če pri gospodarskih sankcijah posamezne članice DN niso hotele izvesti sprejetih sklepov, se večje težave pa bi nastale, če bi nastala po vojaških sankcijah. Ker posamezni člani

pakta DN niso dovolj točni in jasni, so splošno uvideli, da je nujno potrebno točno precizirati vse obveznosti, da ne bi v drugem primeru nastal sličen položaj, ki bi moral neizogibno dovesti do popolnega razpada Društva narodov.

V tej smeri sta povzela pobudo zlasti Leon Blum in Delbos, ki sta predvsem zahtevala, naj se točno konkretizirajo določbe člena 11 in 15 pakta Društva narodov.

Čl. 11 določa, da more izdati svet Društva narodov primerne ukrepe, da prepreči izbruh konflikta. Po sedanjem besedilu tega člena morata na te ukrepe pristati tudi obe državi, med katerima grozi konflikt, kar pa se je že v več primerih pokazalo za popolnoma izključeno. Zato je bil sedaj predložen predlog, naj se ta člen izpremeni tako, da obvelja sklep sveta DN tudi brez pristanka prizadetih držav.

Čl. 16 določa sankcije proti napadalcu, ki so se jim doslej skušala odtegniti zla-

sti države, ki niso bile neposredno prizadete. Zato streme izpreminjevalni predlogi sedaj za tem, da se točno določi, katere sankcije so obvezne za vse države in katere sankcije morajo izvajati le one države, ki so pri konfliktu neposredno zainteresirane ali pa neposredno meje na državo, proti kateri se proglašajo sankcije. Obstaja tudi še cela vrsta drugih dodatnih izpreminjevalnih predlogov, tako da bo delo tega odbora trajalo dalje časa.

Politični obzorik

Naša družba je obolela

»Jugoslovenske Novine« so objavile članek »Ozdravljenje naše družbe«, članek, ki je vreden, da bi se z njim seznanili najširši naši sloji. Pisec izvaja med drugim: »Kako se je dogodilo, da je naša družba obolela? Naša družba, ki je bila tako zdrava, polna vere v ljudi in ideje, polna vere, da so ideje, ki nas vodijo, velike in svetle, a ljudje, ki nosijo te ideje, pošteni poštenjaki in ni dostojni. Ta vera, vera v ideje in ljudi, je ustvarila največja dela v naši zgodovini. Ona je dala moč, da se je izvršilo naše uedinjenje in ustanovila naša nacionalna država. Ona je nas v burjah prošlosti obdržala. Ona se ni zavrnila svojega zgodovinskega poslanstva. Njane dneve ne občutimo, toda ona je še tu, ker bi brez nje nastala popolna puščava in razsulo. Ali ona ne gori, samo tli. Kdo jo je vrgel z visokega prestola, na katerem se je nahajala? Kdo je imel interes to storiti? Kdo je kakor po peklenem načrtu uvažal breznačajnost v javno življenje, lomil značaje in kvaril duše? Kdo je želel zdravje nadomestiti z boleznijo? ... Dokler se velika ideja, ki ji naša država dolguje svoj nastanek in obstanek, včasih pa popolnoma prikriva, dokler se z njo na obroke plačujejo drobni računi, dotle se ne moremo nadejati moralnega ozdravljenja naše družbe. In za to je zdravilo in to zdravilo bomo našli! Velika ideja, ki ji naša država dolguje svoj nastanek in obstanek, ko izvršila to zgodovinsko poslanstvo. Kdaj? Ko bo zopet postavljena na svoje pravo mesto čista, svetla in sijajna. V njeni svetlobi bo zopet zažarela vera v sijajno bodočnost Jugoslavije. Takrat bo tudi naša družba ozdravljena. Zginila bo megla, ki zastira sedaj vid, in mi bomo ozdravljeni, preprosti in močni, mladi in hrabri stonali naprej, naprej!«

»Slovenec« se je zareklo

V »Delavski Politiki« z dne 16. t. m. je bila objavljena ta-le hudomušna notica: »Ko je 7. decembra »Slovenec« poročal o »zmagovitosti zaključku volilnega boja«, je bil radi nekih neuspehov tako zelo razjarjen, da so v dotičnih občinah izdajniki preglašovali slovenski in jugoslovanski glas. Včasih je »Slovenec« govoril samo slovensko, sedaj pa, kakor vidimo, spušča že tudi jugoslovanske glasove. Ako človek živi dugo časa v Beogradu, se tudi kaj takega navadi.«

Erco so dobili

Iz Rajhenburga pišejo »Delavski Politiki«: »Danes bi bil vsak rad naš prijatelj. Mi pa se prijateljstva branimo, ker po tovariši, kjer je poleg tudi »Slovenec«, človeka rada glava boli.«

Pomanjkanje dobrih informacij

V Vilderjevem tedniku »Navi Riječ« čitamo zanimivo beležko: »Naše politično življenje trpi na pomanjkanju dobrih, zasledljivih informacij. Informacije v politiki so prav tako potrebne, kakor v vojni. Kdor dela politiko, mora poznati vse elemente, ki v njej sodelujejo, to je ljudi in ideje, vse gonilne sile. Kakor o življenju, ki poteka in se menja, tako mora biti poučen tudi o vsaki spremembi v toku dogodkov. Pravi politik in državnik jemlje pred vsem v roke nasprotniške liste, da izve, kaj protivnik dela, kako misli, kaj snuje. Da ve potem vrtni udarec, ali pa tudi da se pouči o pogreških. Sociologi označujejo kot najusodnejši nedostatek vsake diktature to, da ne more biti poučena o mislih in razpoloženjih svojih nasprotnikov. Na ta način se izgubljajo ravnotežje, nastopa nervoza, ker se ne uspehi odlagajo na tuje rame. In potem se čujejo fraze o »sahotah nasprotnikov režima« in se vedno globlje pogreza v nasiljstva.«

Zbor županov Hodjerine stranke

Hodjerina stranka je sklicala v Beograd zbor županov, ki so bili pri zadnjih občinskih volitvah izvoljeni na njenem programu. Iz dravske banovine ni bilo nobenega župana, ker ni bil nobeden izvoljen, ki bi bil pristal te stranke. Pač pa se je udeležil zborovanja poverjenik Hodjerine stranke za dravsko banovino dr. Ivo Potokar, odvetnik v Kamniku. Na zboru so govorili strankini vodja Svetislav Hodjera, Mirko Benič iz Zagreba, dr. Potokar iz Kamnika in bivši narodni poslanec dr. Milan Metliček iz Like. Županom so bila dana navodila za postopanje v vodstvu občinskih poslov. Sklenjeno je bilo, da prične stranka z živahno akcijo zlasti v onih banovinah, kjer se doslej še ni mnogo udeleževala. Baje so povzeli podani ugodni pogoji za uspešen razvoj borbaške stranke, kakor to izmerjuje beograjski listi.

Slovenski narod

Črtih. 18. decembra Beograd 10. Pariz 20.325. London 21.38. New York 435. Bruselj 73.575. Milan 22.925. Amsterdam 237.75. Berlin 175. Dunaj 79.75 — 81.90. Praga 15.75. Varšava 82.10. Bukarešta 3.35.

Antonescu o rumunski zunanji politiki

Rumunija ostane zvesta vsem zaveznikom, z drugimi državami pa hoče živeti v najboljših odnosih

Pariz 18. decembra, AA. Včeraj popoldne je bil rumunski zunanji minister Antonescu na Quai de Orsayu, kjer se je razgovarjal s francoskim zunanjim ministrom Delbosom do 11.45. Opoldne ga je sprejel in pridržal na kosilu predsednik republike Lebrun.

Antonescu se je včeraj popoldne sestal tudi z ministrom za letalstvo in narodno obrambo, s katerima je razpravljal o letalski obrambi in oborožitvi rumunske vojske, pozneje pa tudi s poljskim in jugoslovanskim poslanikom. Zunanji minister Delbos je popoldne sprejel češkoslovaškega in jugoslovanskega poslanika, ki ju je informiral o svojih razgovorih z Antonescom.

Danes bodo Antonescovi razgovori s francoskimi državniki končani ter bo bržkone zvečer izdan uradni komuniké o njihovem poteku. V francoskih krogih podarjajo, da so razgovori potekali v popolno zadovoljstvo francoske vlade.

Uredniku lista »Paris Soir« je dovolil Antonescu daljši intervju, v katerem je izjavil med drugim: Ako bi dejal, da sem prišel v Pariz samo zaradi okrepitve obstoječih prijateljskih vezi med Rumunijo in Francijo, bi bila to že nevedna banalnost. Če mi prvi stiki z Delbosom in Blumom v Zenevi so dokazali, da je naše sodelovanje tem ožje, čim večja je mednarodna napetost, Francija je naš veliki zapadni zaveznik. Upam, da se bo naše tradicionalno prijateljstvo še bolj utrdilo z gospodarskimi in finančnimi dogo-

vori. Glede vseh naših zvez z ostalimi državami moram poudariti, da so izrazito defenzivnega značaja. V njih ni nobene tajne klavzule in ne ogrožajo nikogar.

V razgovorih s poljskim zunanjim ministrom Beckom v Varšavi sem se lahko prepričal, da je poljsko-rumunsko prijateljstvo eden izmed temeljnih kamnov evropskega mira. Z Italijo hočemo ostati še nadalje v najboljših odnosih. Moja zenevska posvečevanja z Litvinovom so dokazala, da so tudi naše zveze s Sovjetsko unijo prisrčne. Z Nemčijo smo zvezani z gospodarskimi dogovori, ki se čedalje bolj izpolnjujejo. V takih okoliščinah sem prepričan, da se bodo tudi naši pariški razgovori končali z najboljšim uspehom, tako glede finančnih dogovorov, kakor glede udržitve miru in boljše oborožitve naše armade.

Obisku Antonescu posveča uvodnik tudi oficijozni »Temps«, ki poudarja med drugim: Znano je, da so nekateri vplivi malo na tem interesirani, da bi razbili Malo antanto in speljali Rumunijo v nemške vode. Prav tako je znano, da se Rumunija iz nestranskih razlogov brani stlopi predesne odnose s Sovjetsko unijo. Kljub temu je treba reči, da Rumunija, četudi se kolikor le more izogiba splošnim evropskim zaletitvam, vendarle nadaljuje svojo tradicionalno zunanjo politiko, ki se naslanja na Malo antanto, Francijo in Poljsko, kakor je to ponovno poudaril sam Antonescu v svojih znamenitih izjavah.

Ribbentrop o politiki Nemčije

Nemčija se ne želi vmešavati v zadeve drugih držav

London, 18. decembra, b. Društvo Anglo-German-Fellow-Ship je priredilo pod predsedstvom lorda Templeja svečan sprejem na čast nemškemu poslaniku Ribbentropu. Prvi je govoril lord Londonderry o sedanjem mednarodnem položaju, nato pa je poslanik Ribbentrop v svojem govoru med drugim izjavil:

Nemčija se nikakor ne namerava vmešavati v notranje zadeve drugih držav. Nasprotno, mi želimo, da vsak živi tako, kakor se to njemu zdi najbolj prav, opozarjam pa pred nevarnostjo kominterné, ki je vmeševanje v tuje zadeve vpisala v svoj program. Svet se bo pomiril šele tedaj, ko bodo te destruktivne ideje izginile z njegovega površja.

Seveda so vzroki za sedanjí splošni nemir tudi drugod, zlasti v gospodarstvu.

Ameriški mirovni pakt

pomeni veliko okrepitev miru na ameriškem kontinentu

Buenos Aires, 18. decembra, AA. Vseameriška konferenca je na svoji plenarni seji sklenila pozvati vse ameriške države, ki še niso pristopile k pogodbam o zavarovanju miru in jih še niso ratificirale, naj to stori sedaj. Gre predvsem za pogodbo, sklenjeno v Santiagu 3. maja 1923, Briand-Kelloggov pakt z dne 28. avgusta 1928, mednarodno pogodbo, sklenjeno v Washingtonu 5. aprila 1929 in pakt o nenapadanju, sklenjen v Riu de Janeiro dne 10. oktobra 1933, znan pod imenom pakt Saavedre Lamasa. S tem paktom se pogodbenice države obvezujejo, da bodo vsak spor uredile mirno, in se v primeru vojne takoj posvetovale o sredstvih proti njenemu nadaljevanju in dotlej ostale strogo nevtralne.

Predlog Kolumbije o ustanovitvi zveze ameriških republik včeraj še ni prišel pred plenarno konferenco. Na seji so sklenili priporočiti tajništvu vseameriške zveze zla-

stij predlog o ustanovitvi posebnega mednarodnega sodišča za ameriške države.

Buenos Aires, 18. decembra, br. Vseameriški kongres je včeraj definitivno odobril načrt mirovnega pakta, ki so ga predložile Zedinjene države. V smislu tega pakta so vse ameriške države podvržene obveznosti razsodišču, ako ostanajo neposredna pogajanja za rešitev nastalega spora brezuspešna. S tem paktom je latinska Amerika prvič tudi priznala severno ameriške Zedinjene države, kar bo za nadaljnji razvoj političnih odnosov v Ameriki vsekakor velikega pomena.

Francoski proračun sprejet

Pariz, 18. dec. w. Zbornica je v nočni seji, ki je trajala do 6. zjutraj, sprejela celotni proračun s 469 glasovi.

Ivan Jelačin zopet predsednik zbornice TOI

Komisar je opravil svoje delo — Zbornica se je konstituirala

Ljubljana, 18. decembra

Danes so se po razpustitvi prejšnjega članstva in vodstva Zbornice za TOI in po volitvah dne 29. novembra prvič zbrali novoizvoljeni zbornični svetniki, da si izberejo svojega predsednika.

Ob pol 11. uri je komisar dr. Logar Franc otvoril sejo za konstituiranje zbornice. Pozdravil je zastopnike banke uprave načelnika g. dr. Marna in vse navzoče svetnike ter imenoval za zapisničarja dr. Plessa, za overovalca pa svetnika g. Senčarja Milana iz Ptuja in g. Kavko Karla iz Ljubljane. Po kratkem poročilu o delovanju zbornice pod komisarjatom, ki je bil ves čas brez zastopja po zaslugi vestnega uradništva, zbornice, je g. komisar našel važne konference in ankete, ki so se vršile za časa komisarjata v zbornici. Poročal je nato o poteku volitev v zbornico za TOI, ki so se vršile brez incidentov. Naznanil je, da se je izvoljen svetnik Škedelj Vencelj od povelja mandatu za obrtni odsek v novomeškem volilnem okraju.

Po prejetanju imen vseh izvoljenih svetnikov, je komisar ugotovil, da so navzoči

vsi razen gg. Smerkolja Ivana in Kavčiča Josipa iz trgovskega odseka.

S tem je moja najoga končana je zaključil komisar, in izročam vodstvo seje najstarejšemu svetniku g. Konradu Elsbacherju.

G. Elsbacher je zasedel predsedniško mesto ob generalnem tajniku g. Ivanu Mohorčiču in se zahvalil za čast, pozdravil vse in prečital določbe glede postopka pri volitvah predsednika Zbornice za TOI. Za skrutiniratorja je imenoval g. Frana Sirca in g. Antona Fazarinca.

Ob 11. uri so se pričele volitve predsednika, ki se volj tajno z glasovnicami. G. Elsbacher je čital imena navzočih svetnikov, ki so prejeli glasovnico, jo izpolnili v kotu dvorane za zasojom ter jo nato osebno vrgli v žaro na predsedniški mizi.

Tik pred poldnem so sledile volitve predsednika. Skupno je bilo oddanih 60 glasov, od katerih je glasovalo za Ivana Avseneka 28, za Ivana Jelačina 29, tri glasovnice so pa bile prazne. Za predsednika je bil torej izvoljen bivši predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin. Zbornični svetniki so sprejeli njegovo izvolitev z viharim navdušenjem.

Bombardiranje Madrida

Pri včerajšnjem napadu Francovih letal je bilo v Madridu ubitih 63 ljudi, 263 pa ranjenih

Madrid, 18. decembra, AA. Včeraj so nacionalistična letala bombardirala Madrid in sicer predmestja Cuatro Caminos in Tetuan. 63 je bilo ubitih, ambulant pa so nudile pomoč 263 ranjenecem. Med njimi je večina težko ranjenih. Bombardiranja predmestja so silno upustošena. Pod razvalinami iščejo meščani svoje in imetje. Ko je nastal alarm, je mnogo prebivalcev predmestja Tetuan mislilo, da bodo na prostem bolj varni kakor pa v kletih, toda sedaj se vidi, da je število žrtev izredno veliko.

Napad na Oviedo

Madrid, 18. decembra, AA. Republikanske čete so napadle Oviedo. Topništvo je uničilo vojašnico Cavellada nad Oviedom. Nacionalisti so morali zapustiti tudi vojašnico Pelajo Guezdo.

Izpušteni tanci

San Sebastian, 18. decembra, AA. Danes je prispelo v Bilbao na podlagi dogovora, sklenjenega na pobudo baskiške vlade, 252 talcev iz pokrajin, zasedenih po nacionalistih.

Maročani poslani pred Malago

London, 18. decembra, b. General Franco je sprito neuspeha francosko-angleške posredovalne akcije sporočil nemški vladi, da potrebuje za znano najmanj 60.000 dobro izvežbanih vojakov. Na italijansko podporo se Franco ne more več zanašati, ker je baje Mussolini prepovedal nadaljnje zbiranje prostovoljcev zanj, da se ne bi zameril londonski vladi, s katero se prav sedaj pogaja za ureditev sredozemskih vprašanj.

Doznava se nadalje, da je general Franco umaknil z bojišča večino marokanskih čet, ker ne vzdrže snega mraza, ki je nastopil te dni. Te čete zbira sedaj pri Malagi ter namerava z njimi podvzeti večjo ofenzivo proti tej vladi: luki.

Republikanska vlada pristala na posredovanje

Valencija, 18. decembra, o. Madridska vlada je včeraj objavila svoj odgovor na posredovalne predloge Francije in Anglije. V njem protestira predvsem, ker obnavljata Francija in Anglija generala

Franca kot enakopravno stranko, čeprav je madridska vlada edina legalna predstavništva Španije. Kljub temu je madridska vlada pripravljena sprejeti ponudeno posredovanje, zahteva pa, da se uvede najstrožja kontrola tudi v portugalskih lukah in na portugalsko-španski meji, preko katere se v glavnem t hočajo orožje, municija in druge vojne potrebščine za generala Franca.

Iz Narodne skupščine

Beograd, 18. dec. p. V nasprotju z včerajšnjim dnem, ki je bil zelo živahen, je zavladalo danes v narodni skupščini popolno zatijše. Poslanci so po večini izrabili ponedeljni odmor, da so odpoštovali domov. Danes ni bilo v narodni skupščini nobenih sej in posvetovanj. Po sklepu narodne skupščine bo na predlog predsednika Ciriča prihodnja seja plenarna v ponedeljek, ko bo končana verifikacijska debata. Ni nobenega dvoma, da bo vladna večina verifikirala mandate starih namestnikov, ki so prišli na mesta poslarcev, obsojenih pred sodiščem za zaščito države.

Vremenska poročila

Slovenskega planinskega društva dne 18. decembra.

Dom na Komni: — 3, jasno, zapadnik, 15 cm pršica na 60 podlage, smuka izborna, amuška šola.

Kamniška Bistrica: — 2, jasno, zapadnik 12 cm snega, sankaljšče pri Domu dobro.

Dom na Kravcu: — 4, severozapadnik, na 50 podlage 10 cm pršica, smuka odlična.

Velika Planina: — 1, jasno, mirno, na podlagi 60 cm je 5 cm pršica, izborna smuka.

Erjavčeva koča na Vršiču: — 8, jasno, severozapadnik, 15 cm pršica na podlagi 45 srenj smuka izborna.

Sv. Križ na Jesenicah: — 2, jasno, sever, 15 cm snega.

Črni Vrh, Pusti Rovt, Rožca: — 2, jasno, sever 30 cm snega.

Smrekovec-Pohorje: — 2, jasno, 5 cm pršica na 40 cm podlage, smuka prav dobro.

VASA PRIHODA

priradi svoj violinski koncert prvič v filmu! — Sodelujejo: Šel Gustav, Džessi, Isa Miranda, Attila Hörbiger in Hilde v. Stolz

V sijajnem luksuznem miljeju živi eksotičen moč nepoznanje protikosti! Njegova ljubezen in razvoj. JUTRANJA PRIMERJA V ELITNEM KINU MATOSI! Tel. 3194

Maharadžina ljubezen

Na Kongresnem trgu tudi „izdelujejo“ jelke

Letos so prišla v modo umetna božična drevesca

Ljubljana, 18. decembra. Ko decembra zadnji po smrečju v Zvezdi, zavladava v Ljubljani božično razpoloženje, ki mu pravijo tudi poezija. Ta poezija pa se navadno ne manifestira samo v blagem vzdušju smrečja, temveč tudi v raznih skrbeh, ki so si jih ljudje hočeš nočeš nakopali na glavo. Vendar nam o skrbeh ni treba govoriti, saj to najbolje opravi vsak sam. Povprašajmo raje po kupčiji na tem zelenem sejmu. Vse se pač ravna po kupčiji in celo božična poezija. Baje se je prva kupčija začela že v rajni sicer za jabolk.

MESTNA TROŠARINA NA DOBER ZRAK

Ker smo torej pri kupčiji, naj nam bo do voljno povedati, da prodajalci smrečja na Kongresnem trgu plačujejo tudi nekakšno carino na uvoženi dišeči zrak, ki se širi po Zvezdi. Samo po sebi se razume, da ta carina ni javno proglašena in se skriva pod zaglavim tržnino in najemnine za tržne prostore. V resnici je dišeči zrak luksuz in je prav, če je obdavčen. Toda naj se nihče ne ustraši, da hočemo zdaj morda govoriti o davkih na škodo katerekoli blaginje.

PREKUPČEVALEC NI ZADOLJEN

— Koliko dreves je v vašem gozdu? — Vprašal prekupevalec. — Hočete reči — v džungli? Vidite, stoji v vrsti, ko hče v Trsti. Torej pet krat dvajset je sto.

— To bo denarja! Le oprezni bodite, ko ga boste nalagali! Koliko ste pa dali za to smrečje?

— Vse skupaj me stane 500 Din. In plača, ti je treba vsak dan po 5 Din tržnine. Najemnine za prostor bo za znajala okrog 7 kovačev. Za drevesce pa noče nihče dati več kakor 2 do 3 Din.

NOVA OBRT. IZDELOVANJE JELK

Letos so prišle v modo narejene jelke, odnosno umetna božična drevesca. Nihče ne ve povedati, kdo je uvedel to modo. Prejšnja leta so bili sicer že na delu lepomi

kirurgic, ki so popravljali pohabljenе smreke kakor n. pr. v Ameriki lepote. Kjer je bilo prevrto, so odrezali, kjer premalo, vzeli. Joda je operacije se ne morejo primerjati letošnjim, ko v pravem pomenu besede izdelujejo božična drevesca. Za evrov ne ni so v zadregi in si jih lahko dobavljajo brez deviz. Iz vej in vejic sestavijo jelko. Treba je nekoliko žice in spretne moraš biti, dovolj, da navrtiš luknje v steblo za veo ter vse lepo maskiraš. Tako so zdaj začeli konkurirati celo umetna drevesca naravnim, kakor da smreke ne vedo več rasti mešanom po godu. Narejene jelke so nekoliko dražje, kakor je pač vedno modno blago.

TUDI KMETJE BI RADI ČIM VEČ PRODAJI

— Le izberite eno! Vidite, ta je lepa! Velike so po dinarju, male zastoni. — No, pa mi dajte eno malo! — Vi bi pa radi tako kupovali smreke kakor Ribničani ure. — Sploh ne mislim kupiti, da bo še za druge kaj ostalo. — Saj se mi je zdela. Sploh ni nobene kupčije.

— Zakaj pa niste raje prodali smrečja na debele prekupevalcu?

— Vsi ne moremo in kaj mislite, da je smrečje na debele kaj dražje? Kmetje ga prodajajo v gozdu po dinarju meter višine. Izpod metra se sploh ne šteje. Največ stane voljnja v Ljubljani in tržnina. Prejšnja leta smo plačevali samo po 3 Din za dan, letos pa 5 Din. 2 Din gre namreč za siražo ponoči. Mestna občina je najela nezaposlenega zato, da bi smreke ponoči ne dobile nog.

— Ali so jih prejšnja leta kradli meščani? — Morda tudi, reči pa ne smem. Vendar se je zgodilo, da so drevesca z nekaterih kupov hodila spat na druge kupe. Vasovala so drugi, dan ee pa niso vrnila, ker je smreka smreki podobna. Baje so nekateri spretni prodajalci — toda ne mislite, da smo kmetje tako pokvarjeni — najeti fantalino, da so šarili ponoči po smrečju.

znal. Dva obtožena sta bila obsojena na 3 mesece strogega zapor, eden pa na 15 dn zaporu pogojno, ker je bil prvič kaznovan. Opozorili pa je treba na usodo malega Lojzka in Miheca ob tej priliki. Boda ju je vrgla na ulico in na dno, orožniki iz Domžal so si prizadevali na vse načine, da bi se obih beračkov kdo umiril in ju vzel v svoje varstvo, da bi se našel zavod ali internat v Sloveniji, ki bi ju vzel v svoje varstvo in ju rešil s poti, ki ju vodi v sločin in propast. Toda vse nemoč in vse intervencije so bile zaman. Danes sta Lojzek in Mihec še vedno otroka ulice ki ju mlad in beda tira v zločinsko življenje. Ker ne smeta več priti v Ljubljano, se potepata doma in — kradeča. Sojdnik ni mogoče verjeti, da je res tako, kakor je poročal orožnik o teh dveh mladih žrtvah ljudi z zločinskimi namenjmi in družbe, ki je odgovorna za usodo teh žrtev.

Poštna služba na Pohorju

Maribor, 18. decembra. Tujsko-prometna zveza »Putnike« v Mariboru se je obrnila na merodajne činitele radi poštne dostave službe na Pohorju. Z dograditvijo prvega dela avtomobilske ceste na Pohorje od Reke do Pohorskega doma in Mariborske kočice se je tujski promet na tem vzhodnem delu Pohorja začel silno razvijati. V pretekli sezoni nista bila le Pohorski dom in Mariborska kočica odlično zasedena, ampak so se začele v okolici teh domov graditi privatne vile in weekend hišice, tako da je dobil ta predel Pohorja po vsej pravici naziv jugoslovanski Semmering. Z večjim dotokom gostov in turistov so se še bolj množile upravičene želje po redni postojni pošti na teh postojankah. Poštni urad se nahaja v 10 km oddaljenosti Hoča ter morajo nelo domovi ampak tudi privatniki pešati dobrih 5 ur da dospeljo do pošte. Ker so dobre poštne zveze pogoj za razvoj turizma, naših letovisce in zimsko-sportnih postojank je nujno potrebno, da Direkcija pošte in telegrafa odpravi ta nedostatek in uredi za Mariborsko kočico, Pohorski dom in ostale privatne naselbine, katerim se bo v kratkem pridružil še Dom poštne uslužbenec na višjem Petkovem posestvu, redno poštno dostavo in sicer v mesecih maj, junij, julij, avgust in september dnevno v ostalih mesecih pa vsaj trikrat tedensko. Le tako bo mogoče ugoditi upravičenim željam gostov za redno prejem pism, časopisov in denarnih nakazil. Brez zadovoljive rešitve tega vprašanja so vsi naporji za propagando zaman, ker veliko število gostov mora imeti tudi za dobo počitnice redno poštno dostavo. Seveda želeli bi bilo, da bi se upostavila tudi potrebna telefonska zveza, na katero rešitev pa radi pomanjkanja sredstev, se za sedaj še ne more misliti. Pripravljeni smo, da bo poštna direkcija uvidela nujnost in utemeljenost gornje zahteve ter pričakujemo, da bomo na naših postojankah že v najkrajšem času imeli redno poštno dostavo, kar bo brezdvomno velika pridobitev za naše pohorske postojanke.

Divji lovci v Kamniških planinah

Kamnik, 14. decembra. Znano je, da je divji lov v naših planinah zelo priljubljen sport vseh ljudi, ki prebivajo ob njihovem vnožju. Koliko so jih pri tem že zasačili in koliko jih je, ki so radi tega že lep čas sedeli za zamreženimi okni, ali vse to nič ne pomaga. Lovska strast teh ljudi je večja, od zavesti, da so za svoje dejanje pred zakonom odgovorni. Človek ima vtis, da fant, ki se nikoli ni bil na divjem lovu, v obeh svojih tovaršev ni mnogo vredna, kar je veljalo nekoč tudi za takega fanta, ki s svojimi nožem se nikomur ni pušal krivi. Orožja, ki se ga divji lovci na svojih pohodih poslužujejo, bi pošten lovec se v roke ne prijel. Imeti smo še priliko videti lovsko puško, katerih stene celi so bile tanke kot papir in na koncu že vse razcefrane, druga puška je bila zopet odrezana tako, da jo je gospodar lahko skril pod sukno itd., da o rji in slinihih nedostatkih sploh ne govorimo. Čudno je samo, da se pri tem ne dogodi kakšna nesreča. Morda so tudi zgodili, ali ostane javnosti prikrita, kot divji lovec sam.

V dneh 29. novembra in 2. t. m. so divji lovci zopet gospodarili po dvorskem lovišču. Dvorski lovci so silili vsi strelivo, zasledovali so lovce, vendar so se jim suali spretno umakniti. Orožništvo je radi tega uvedlo obširno preiskavo in obiskalo reno-mirane divje lovce na njihovih domovih. Med drugimi so obiskali še večkrat radi divjega lova kaznovanega K. T. iz Kregarjevega pri Stahovici, katerega slučajno ni bilo doma. Vprašali so ženo, če ima njen mož morda kako orožje pri hiši, kar je ona seveda odločno zanikala in svedečane hitela zatrti, da njen mož ne gre nikoli na lov, ker ima drugega posla dovolj. Te besede so orožnikov seveda niso moglo odvrniti, da ne bi napravili hitne preiskave. Kmalu so našli kramo lovsko dvocevko, ki je bila napolnjena v eni cevi s šibami, v drugi pa s kroglo. Pri pregledu puške so ugotovili, da je bila šele pred kratkim uporabljena, ker je bila vsa okrajana in je dila po smodniku.

Orožniki so svabili tudi za nekoga J. K. iz Stahovice, da ima orožje. Prišli so v hišo in ga pozvali, naj jim puško izroči. Na svetu pa ni menda človeka, ki manj pa divjega lova, ki bi možu postavila svojo najdražjo stvar kar tako meni nič, tebi nič izročil in tako se je seveda tudi za gospodroti na žive in mrtve, da pod njegovo milorubno streho se nikdar ni bilo orožja. Tudi orožniki, ki se kot novinar Tuma,

šesar ne otipljejo, tega nočejo verjeti, so tudi ta napravlili hitno preiskavo. Tu pa niso našli samo ene puške, ampak celo orožje, 8 lovski puške, 4 cevi na lovne puške, 1 samokres in večje število nabojev. Izgovor je bil sveda hitro tu. J. K. se je izgovarjal, da ima te puške se od takrat ko je bil lovski čuvaj in da je nanje še popolnoma pozabil.

Orožniki so se vrnili s bogatim lovskim plenom. Z vseh strani je od njih klicalo orožje, naravnost strašno je bil pogled nanje. Seveda pa ta njihova pot ni bila zastoni. Takoj po svojem povratku so napisali ova-bodo morali sagovarjati pred sodiščem, Morda pride pri tej priliki na dan tudi usoda mnogih gameov, sm in zajekov, ki so tako skrivnostno izginiti iz dvornega lovišča.

Komponist D. Zebre

Ljubljana, 18. decembra. Drevo ob 20. bomo v novi dvorani koncerta O. F. M. pod okriljem pripravljajnega odbora društva prijateljev glasbenega naraščanja in Glasbene Matice prvič v tej sezoni slišali koncert našega priznanega ljubljanskega godalnega kvarteta, ki ga tvorijo solisti gg. L. Pfeifer, F. Stančič, V. Šušteršič in G. Müller. Odveč bi bilo hvalnice, saj jih pozna in ceni vsa naša koncertna publika. Omeniti moram le zanimiv spored, sestavljen iz klasičnih kvartetov A. W. Mozarta in E. Griega. Pri tej priliki pa se nam bo predstavil tudi naš mlad komponist D. Zebre s svojim modernim kvartetom v treh stavkih (Maestoso, Allegro non troppo, Andante, Allegretto), ki so pisani v dvajsetstonskem sistemu, prvi v sonatni, drugi v pesemski in tretji v rondojski formi. Komponist se sicer drži klasične oblike, posluša je pa se novih harmoničnih in melodičnih izraznih sredstev in dosega s tem v svojem umetniškem ustvarjanju prav lepe uspehe. Omenjeni kvartet so izvajali že enkrat v Pragi in dvakrat v Varšavi z zavjadan vrednim uspehom. Kritike poudarjajo, da mlad D. Zebre odlično obvlada slog in ume mojstrski pisati kvartete ter mu protokuljo jo kot glasbenemu ustvarjalcu najlepšo bodočnost.

Nedvomno naša koncertna publika z zanimanjem pričakuje nocojšnjega koncerta, ki je po sporedu izredno zanimiv, nastopajoč pa nam jamčijo za odlično izvedbo sporeda.

Najmanjši nam zapajo

Ljubljana, 18. decembra. Zadnja leta so postali mladinski zbori pri nas nekakšna moda. Vendar ne le to, saj so nekateri dosegli v resnici izredne uspehe, ki jih je obudovalo tudi inozemstvo. Nedvomno je petje pri mladini zelo pomemben vzgojni činitelj, ki ne oblikuje le otrokovega značaja, temveč vpliva na vsa pomejši njegov razvoj. Če se zbudi prava ljubezen do petja pri otroku, nedvomno ne bo zamrl pri odraslem. Že zaradi tega bi morali pripisovati petju mladine velik pomen. Mladinolubi, ki vzgajajo male pevce v resnici s pravo ljubeznijo ter s življenjem v otrokovo duševnost, pa bi morali uživati za svoje dek večje priznanje. Jutri dopoldne ob 11. bomo slišali po radiu koncert naših najmanjših ter najmlajših pevcev. To je prof. Randigajev otroški zbor, ki ga tvorijo celo otroci, ki še niti ne hodijo v šolo. Nastopili bodo povsaj samostojno in jim ne bo pomagal šolski zbor, ki bo tudi posebej zapeel nekaj pesmi. Prof. P. Randigaj dosega pri mladini s svojimi metodami lepe uspehe. Toda ne le predvsem zaradi svojih metod, temveč, ker si zna pridobiti zaupanje otrok. In zato je tudi na glas njegova šola za učenje poslušna, a se je meščani ne poslužujejo dovolj za svoje otroke.

Jutrišnji koncert bo posebno zanimiv zaradi tega, ker bodo najmanjši pevci peli stare božične pesmi, ki doslej niso bile nikjer zapisane in so živele samo v nekaterih krajih med ljudstvom. Prof. Randigaj zbira stare pesmi med ljudmi, da jih ohranimo. Nedvomno se tako najlepše zopet usidrajo med ljudi, če jih začno peti že najmanjši pevci.

Sodbo o najmlajšem otroškem zboru pa pripuščamo poslušalcem, ki naj ne zamude res zanimivega koncerta.

Ukradena obleka na policiji

Ljubljana, 18. decembra. V sobi kriminalnega oddelka na policiji-ki upravljajo danes, kakor v gledališki garderobi. Kupi ženskih oblek, modnega perila, razne drobnarije, kozmetičnih predmetov, vnes pa razne orožja, sekir, dječ. nožev, ključavnice itd. Vse to robo so policijci krajeno zaplenili v hiši št. 117 v Dravljah in sicer v stanovanju že dolgo zasledovanega tatu in vlomilca Lojzeta Debeveca.

Debevec, bivši delavec, ki je star 32 let, je prišel šele pred meseci iz zapora, v katerem je presedel celih 5 let zaradi vkr-mov. Pošteno delo mu pa tudi po prestani kazni ni šlo, marveč je takoj pričel zopet kraditi. Poiskal je svojo ženo, o kateri je domnel, da stanuje v Dravljah in se je navajal temu, da ga ona ni marala, nasešil pri njej. Kmalu si je nabavil večjo skrinjo, ki jo je pred ženo vedno skrbno zaklepal ter jo ponemno izostajati. Vračal se je domov šele proti jutru, pomakl v skrinjo razne predmete ter je spet zaklenil. Od doma je odhajal vsakrat tudi podnevi in takrat vedno jemal s seboj svoje, ki jih je odnekal nemarno kam.

Te dni je sklenil vstopiti v mesnično mesarja Marolta v št. 51, ki pa se za zalotilce ter premočniki. Zasledovalcem je vlomilec pomagal proti Dravljani in ko mu je bil najzgodnejši uk se potam, se mu je skrivil v hišo št. 117. Naslednji dan so stopili v hišo detektivski, ki so vprašali po Debevecu in ga aretirali. Hkrati so tudi preiskali stanovanje in našli v skrinji označeno robo, ki so jo seve zaplenili in jo spravili na policijo. Zdal je prišlo na dan, da je Debevec vladal najraje na okolici, meste ter kradel obleko, drobnarije, najraje seveda denar, ki pa ni mogel zmerom od nje-je in vobče vse, kar je prišlo pod roko. Kakor se je ugotovilo, je ukradena obleka tudi prodajal in je zato odnasil vedno od hiše zavoja. Debevec sicer prizna, da je

vladal, vendar noče povedati kje, zalo poljeja tudi na more dognati, čigava je zaplenjena obleka. Okrosovanci, pri katerih je bilo zadnje čase vladanje, si jo lahko ogledajo na policiji. Ravno tako različno orožje, sekire, čista ter druge predmete, ki jih je obla zbirka.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 18. decembra katoličani: Gracijan.

DANASJNE PRIREDITVE:

Kino Matka: Noč v operi.
ZKD: Četki ob 14.15 v Matici.
Kino Ideal: Elvise Brook: Sherlock Holmes
Kino Sloga: Dvigini sidra!
Kino Union: Taras Bulba.
Kino Moste: Čiganka rapsozija.
Sokol Siska: predavanje g. Marjanoviča ob 20. »Kazrovo jugoslovanske misli. Po predavanju film »Zena je varljivac«.
1. ljubljanska moška podružnica Društvo sv. Cirila in Metoda: občni zbor ob 18 v pisarni CMD, Beethovnova ulica 2.
1. družabni večer loveev ob 20. pri Sla-miču.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjiti trg 5, Kuraj, Gosposvelska cesta 4, Bohinec ded., Cesta 20. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Petek 18.: Zaprt.
Sobota 19.: Ateniati. Premierski abonam.
Nedelja 20.: ob 15. Repostev. Premiera. Mladinska predstava. Izven: ob 20. Ateniati. Izven.
Ponedeljek 21.: Zaprt.

Premiera »Ateniati«, čigar avtor je Šte-car Šomin, obeta zopet zanimivo predstavo. V dramo sodelujejo kot nosilci edinih vlog ga Mira Danilova in g. Ivan Lavar. Snov obsega tri dejanja; ta obravnava posledice ateniata, ki ga je izvršil eden izmed zakoncev. Razplet dejanja in dialogi izpolnjeni z odličnim poznavanjem odneke tehnike in vseh pripomočkov, ki poživljajo potek dejanja. so združeni v vseni odtenki psihološke motivacije. Režiser: M. Skrbnjek. Predstava je za premierski abonam.

Premiera »Vgrajene božične igre« »Kralj z neba« se bo vrhnila v sredo 23. t. m. Zaje-ta je iz evangelija in tistega časa, ter se godi za časa rojstva Jezusa Krišusa. V delu je prikazana na izrazit način razlika med ubogim slačnim ljudstvom in razkošjem in blaskom Herodovega dvora. V delu sodeh-jejo skoro vsi člani drama. Igra je preple-tena z branjem božje besede, petjem psal-mov, v njej plesajo tudi plesalke na Herodovem dvoru. Zasedbo vlog objavimo jutri. Delo je režiral avtor g. Edvard Gregorin. Predstava bo za premierski abonam.

OPERA

Petek 18.: Zaprt.
Sobota 19.: Cavalleria rusticana, Glamaž.
Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.
Nedelja 20.: ob 15. Madame Butterfly, la-ven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Božični prazniki v drami

Ljubljana, 18. decembra. Za Božič bodo igrali v drami Gregorino-vo božično igro, katere premiera bo dne 23. t. m. Snov igre je zajeta iz evangelija in tistega časa. Razdeljena je na sedem zna-menj, ki se gode ob času rojstva Kri-stusa Kralja. Znamenja so povezana s branjem besede božje. Sedem znamenj no-si sledeče naslove: 1. »Marija«. Godi se pri Devici Mariji v galilejskem mestu, ko ji pride nadangel Gabriel oznaniti Jezusovo rojstvo. 2. »Prekopa«. V tej sliki, ki se go-di na Herodovem dvoru, je orisana Herodova krutost in strah pred preobrami, ki naznanjajo rojstvo in kraljevanje Odrče-nikovo. 3. »Jaslik«. Na betlehemskih pašni-kih vidimo pastirje, ki pokazuje Jožefu in Mariji skalno votlino, kjer lahko prenočita in kjer se isto noč rodi Zvečkar. Naslednja slika četrta: »Zvezda«, se godi zopet pri Herodu, ko Sv. Trije kralji vprašujejo po novorojenem kralju. 5. »Kadižilo«. Tri pri-hajajo Sv. Trije kralji, pastirji, matere z otroki k jaslicam ter se poklonijo Jezusu. 6. »Otroci«. se dogaja pri Herodu, ki je dal nalog pomoriti otroke, in njegovo smrt. 7. »Templej« kjer vidimo 12-letnega Jezusa med pisarniki.

Prizori na Herodovem dvoru so efektni in dramatični ter slikajo vse bleisk in al-jaj Herodovega dvora v kontrastu z osta-liimi znamenji, ki kažejo tlačeno ljudstvo, vzdihajoče pod Herodovim jarmom in pri-čakujoče svojega Odrčenika.

Iz Maribora

— Gledališče. Na prvi božični praznik bo predstava Ascherjeve opere »Vojakot plesar«. Prav melodično pisana glasba ter prišurna vsebina, ki se godi v preteklem stoletju ter audi mnogo zabave, dajeja ta-mu delu prav poseben čar in mu zagotavl-ja popoln uspeh. Režiser in koreograf je A. Harasovič.

— Trgovine v nedeljo. Združenje trgov-cov za mesto Maribor sporoča, da bodo trgovine v nedeljo, 20. decembra ves dan odprte.

— Nov list tehnikov. Te dni so v Mariboru zborovali diplomirani tehnikzi iz Slovenije. Med drugimi so sklenili, da bo-do v kratkem pričeli izdajati svoj list, ki bo strokovnega značaja.

— Čista št. 117—Maribor. Na zadnji seji občinskega sveta v Koskih so mnogo raz-pravljali tudi o čisti št. 117—Maribor, ki je tako potrebna preureditve. Ker je ver-jik del te ceste v okolici občina Koski, bo ta podzela vse potrebno, da bodo spo-mniti pričeli z urejanjem in asfalta-ranjem te prevažne ceste, od katere zavisi tujski promet cele države.

Naš tekoči roman je končan.

Prijateljem lepih romanov smo pripravili zopet velik užitek z našim novim romanom

Zadnja ljubezen

Izhajati začne v božični številki!

Žrtve brezvestnih perverznežev

Razmere, ki kriče do neba — Strašna usoda 12 letnih dečkov

Ljubljana, 18. decembra. 12letni Lojzek je še tako majhen, da je segel z nosom ravno do roba zelene mize, za katero je sedel sodnik poedinec g. Kajko Lederhas in obravnaval o početju treh perverznežev, katerih žrtev je bil beraček Lojzek in njegov tovariš beraček Mihec ter še 10letni fant Ivan. Tudi obtoženci so bili krije, dva sta prišla in sedla na zatož-no klop, nek delavec in nek ljubljanski trgovec. Tretji, neki pek iz okolice Ljubljane, se ni odzval vabilu in so ga sodni- v odsolnosti. Četrtega je nemadna smrt pred arelacijo rešila kriminalca.

Ze ob nekaterih priklakah smo poročali da ima naše sodišče čedalje pogostejše opravka s homoseksualci, ki se spozabljajo nad mladno. Nekateri med njimi so skoraj stalni gostje sodne dvorane, oziroma zatožne klopi. Nedavno je sodišče (ri take perverzneže izročilo psih ja ru, kajti številne kazni, ki so jih že osedeli, ne morejo popoblsati te vrste ljudi. Naj so d-mo o teh ljudeh kakorkoli, naj jih pre-sojamo po prirodnem instinktu, ki nam prikaže njih početje kot nekaj obalnega, ali pa s stališča nekaterih psiholoških in pravnih teorij, ki pravijo, da so bolniki, ki jim ni pomoči in zaradi tega ne spadajo v jeznice, temveč v internacijo, vendar kaže primer teh treh, ki jih je večnej državni pravdnik obtožil zločina zoper jav-no moralo, da je kuga homoseksualnosti, ki se širi tudi v Ljubljani in tudi na de-želi, ogaben tvor na našem narodnem to-le-su.

Naposled je res, da so človeku zajam-čene z zakoni neke pravice, ki mu dopu-ščajo razmah osebnosti in individualnosti. Vzemimo, da je tudi res, da so homosek-sualci bolniki, ki niso odgovorni za svoja prirojena jina nagajenja, toda človeka za-jednača, človeška družba ima velike dolž-nosti do svojih članov in posebne odgovor-nosti do svojega naraščaja. do svoje mla-dinc, ki je most v bodočnost.

12letni beraček Lojzek in 12letni bera-

ček Mihec sta oba siroti; brez očeta. Nju-ni materji garača doma kot perici in de-lavki. Lojzek in Mihec sta stradala. Glad in beda sta ju pognala na ulico. Doma v okolici Domžal najbrže nista imela uspeha z beračenjem, ker so ju orožniki pre-ganjali. Mahnla sta jo v Ljubljano v upa-nju, da bosta v mestnem vrvežu lažje našli rokci pravice, kadar se bo stegnala za njima. Njuno upanje se je uresničilo. Žulurja sta se vozila z vlakom v Ljubljano in zve-čer sta se vrstala z vlakom domov sita in dobre volje in še nekaj kronjima je ote-lelo v žepu. Videli smo ju povsod, kjer se zbiraio ljudje v gručah, v bfejih in ob postajališčih cestne železnice. Prav nevid-no sta se smukala okoli ljudi in oprezo-vala na ugoden trenutak ter poposla za »eno kronco«. Malorcu Lojzku, ki ima ne-žen obrazek in lepe plave živahne oči ni nihče mogel odkloniti prodnje. Nekoliko višji Mihec, ki ima droben obraz z vidni-mi sledovi boleznj in bede, je znal tako milo in lepo prositi, da mu nihče ni mo-gel odreči kronice.

Z ljubljanskimi stražniki sta imela sove nekakšno opravko, pšosoma sta se priva-dila tudi na te nevednosti svojega bodne-ga policija. Navadila sta se utrdi roki pra-vice in rodu, postala sta moštra v bera-čonju. Spoznala sta pa tudi nevarnosti me-ru in postala sta žrtvi ljubljanskih per-verznežev. Z zelo rafiniranimi pretevezni-ki so jih leti privabili v svoje mreže. Komu-no ni bilo težko ujeti ti dva žrtvi. Kdor ima je obiljuhi kni za čolodce in nekaj denarjev, ta ju je lahko zapeljal kamor-koli, v svoje stanovanje ali v svojo klet v beznice. Lojzku je na primer obtožen trgovec dal roco in niti pet kron. kakor je navedel sam deček, ki računa že vedno na kronce. S oetimi kronami je ta perverznež Mikidinal svoj ogaben račun z zaplenim dečkom.

Ni mogoče, da bi popisali vse podrob-nosti s te razprave, ker je bila tajna. Tr-govec je vse tajil, delavec je deloma pri-

Matineja Z.K.D.
Františka Gaal v svojem veseljem glasbenem filmu
CSIBI Hermann Thimig — Theo Lingen
in drugi ...
 SAMO DANES IN JUTRI OB 14.15 V ELITNEM KINU MATICI
 ZA MATINEJSKE CENE DIN 3.50 IN 5.50

DNEVNE VESTI

— Vojvoda Windsorski naj bi kupil vilo pri Šibeniku. Na vest, da namerava prispeti bivši angleški kralj Edvard VIII. zdaj vojvoda Windsorski, v Dalmacijo in tam kupiti ali zgraditi vilo, mu je postal neki Šibenčan ponudbo za prodajo ali za nakup svoje vile »Mojmir«. Ta vila je bila zgrajena pred 10 leti v gozdiču ob koncu šibeniškega kanala na strmi pečini tako da je iz nje krasen razgled po vsem pristanišču. Pred vilo je lepo pristanišče in majhen park.

— Skver kralja Aleksandra I. v Parizu. Z obkroženjem pariskega prefekta je dobil skver, kjer je postavljen spomenik našemu hlapopokojnemu kralju imena »Square Aleksandra I. Jugoslovenskega«. Ta skver je v 16. okraju in promet po njem se mora vršiti v popolni tišini.

— Ljubljanska Mestna hranilnica prodaja starodavno trogirsko palačo. Iz Splita poročajo, da bo ljubljanska Mestna hranilnica prodala na javni dražbi palačo trogirsko obdane, kjer so občinski uradi, kavarna, hotel in prostori raznih kulturnih društev. Trogirsko občina je najela pred leti pri ljubljanski Mestni hranilnici 2.000.000 posojila. Ker pa občina ni v redu plačevala anuitet, kakor je bilo določeno, je sklenila hranilnica prodati starodavno palačo na javni dražbi. Strokovnjaki so ocenili palačo na več milijonov.

ga odseka SPD brezplačni. Mladi planinci in planinke, poslužite se ugodne prilike. Upamo, da bo za božične praznike dovolj snega, da se bodo mogli tečaji vršiti.

— Slušatelji visje pedagoške šole v Zagrebu. Na visjo pedagoško šolo v Zagrebu, kjer se pripravljajo učitelji in učiteljice osnovnih šol za delo na mestanskih šolah, je bilo sprejetih za novo šolsko leto iz vsake banovine 18, iz primorske 6, iz dravske 5, iz dunavske 2, iz moravske 2, iz slovenske in zenske po en slušatelj in slušateljica, med njimi Anton Zumer, Helena Hinger, Karel Pišec, Milka Zemljak, Mirko Krmar, Franc Pavlin ter sestri Marija Lesar in Doroteja Mateja Goršek.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
 v Šiški, telefon 33-87

Joan Crawford, Clark Gable v filmu

ŽENA JE VARLJIVA

danes ob 20. uri v zvezi s predavanjem po enotni ceni Din 3.50 — Film se ponovi v nedeljo ob 11. uri dop.

V soboto: Ne pozabi me! B. Gigli

— Novi generalni direktor SUZORA. Za novega generalnega direktorja v Zagrebu je bil izvoljen dosednji pomočnik generalnega direktorja Radovan Matijević, ki je dobil od 23 oddanih glasov 22.

— V planinah dobra smuka. Z naših planinskih postojank poročajo, da je snega v planinah dovolj za smuko in da je tudi vreme ugodno. Na Kofčah imajo prekrasno vreme, okrog doma je snega samo 32 cm, paš pa ga je na bližnjem Velikem vrhu 116 cm, in smuka je ugodna.

— Zahvala. Kmetijski šoli na Grmu je bilo za njen zlati jubilej poslanih toliko čestitk od absolventov in drugih prijateljev, da je nemogoče zadržati se vsakega posebej. Zato ravnateljstvo tem potom izreka priskrbo zahvalo vsem, ki so se spomnili jubileja z iskrenimi voščili. Iskreno pa se zahvaljuje tudi vsem 350 absolventom in čez 70 drugim oddihnim prijateljem Grma, ki so se poslavili osebno udeležili in s tem največ pripomogli do njene sijajne izvirnosti. Hvala vsem in na zopetno evidenco ob železnem jubileju! Ravnateljstvo.

— Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske Pošte hranilnice s sedežem v Ljubljani obvešča svoje članice, da je razprava proti Državnemu zakladu kraljevine Jugoslavije in Poštni hranilnici v Beogradu zaradi neizplačanih vlog, katere se je imela vršiti 15. t. m. pri sreškem sodišču v Ljubljani, preložena na nedoločen čas, ker se je državno pravobranilstvo v Ljubljani zaradi nekompetentnosti tukajšnjega sodišča že pritožilo na Stot sedmoročje v Zagrebu. Po našem skromnem mnenju je g. državni pravobranilec v zvezi z vlogo zakona iz leta 1934. (zakon o državnem pravobranilstvu § 613), vendar prepustimo vse to drugim odločujočim čimeljem in prelet, članice društva pa opozarjamo, da se nikar ne razburjajo zaradi tega, kar pregovor pravi: »Božji milini sicer počasi mletje, toda gotovo.« Kajti ako je le še kolikšna pravica, potem je naša stvar gotovo na mestu in ne moremo nikakor prepustiti. Društvo gre svojo misel naprej in ne bo preložilo, dokler njegovi člani ne pridejo do svojih terjatev. Priglasitev novih članov je še vedno mogoča za nadaljnjo skupino. Za vsakeš člona je prispevka 1 Din, za odgovor pa je treba priložiti znanost za 2 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo hladno, precej jasno vreme. Večraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 13, v Beogradu 12, v Zagrebu 9,2, v Skoplju 7, v Mariboru 6, v Ljubljani 5,2, v Sarajevu 7. Davj je kazal barometer v Ljubljani 772,1, temperatura je znašala 0,8.

— Zenin 70. rojstni dan. V Zagrebu sta se poročila dve ženska Ana Romah, sta vojanskih in 70letni (težak Ivan Sinkovič). Ana Romah je kot dekle sejala hmelj na štajerskem in redila prašiče, dokler se ni seznanila s parketarjem Martinom Romahom, ki jo je odpeljal v Zagreb. Romah je pa med vojno v ljubljanski bolnici umrl.

— Roparski umor na cesti. Na cesti pri Dolnji Jelenski blizu Popovače je bil v torek umorjen 45letni kmet Josip Ključar. Ustrelil ga je njegov sosed Miško Garčič in mu vzel 800 Din. Morilca je najel umorjenec svak Ivan Škarica in mu plačal 2000 Din. Škarica je hotel na ta način prijeti do Ključarjevega posestva.

— Preložitelj tragedija v Beogradu. Večraj se je odigrala pred preiskovalnim sodniškim okrogom sodišča v Beogradu preložitelj tragedija v Beogradu. Oči mlade matrantke Mile Dimitrijevič, ki si je pred 10 dnevi končala življenje, ker je njen ljubček

ing. Svetozar Stojanović ni več maral, je od dal štir strelce na zapeljivost svoje hčerke, potem se je pa usretil. Narečen moč, inspektor poštnega ministrstva Željko Dimitrijevič je oblegal takoj mrtve, ing. Stojanović pa lež težko ranjen v bolnici.

Iz Ljubljane

—lj Frenopoljska bolnica. V splošni bolnici so vsi oddelki prenatrpani. Bolniki morajo domala na vseh oddelkih ležati na zaslinih posteljah, pa tudi na hodnikih ali se morajo stiskati po trije na dveh posteljah. Najbolj se občuti pomanjkanje prostora na kirurškem in internem oddelku. Doslej je bilo sprejetih v bolnico že nad 28.000 bolnikov, za celih 2.000 več nego lani do konca leta.

—lj Med najmanj in najslabše oskrbovane ceste spada v mestu najtežje Cesta dveh cesarjev, ob kateri pa je zraslo v zadnjih letih mnogo hiš. Cesto so nasprotno delu proti Viču sicer nasuli, cesar pa niso storili na zgornjem delu, od mosta čez Mali graben do mestne kolonije, koder je največji promet. Ljudje se morajo s ceste umikati v stran na travnik, ki pa je tudi blaten, kakor cesta sama. Stanovniki hiš ob tej cesti lepo prosijo mestno občino, naj se jih usmili in jim vsaj za silo uredi cestnino, na katerem je sedaj miaka pri mlaki.

—lj Ni ribjem trgu dobra izbira. Danes je bilo naprodaj zlasti precej boljših vrst morskih rib, vendar je bilo tudi nekaj cemenih. Po 40 Din so prodajali lubna, zlatice, morski jezik in trije. Po 30 Din sta bila tun in osli. Morski lipan in hobotnica so bile po 26 Din, o'ade in girice pa po 20 Din. Morske ribe se torej začne čase niso se podražile, čeprav je pozni slab ribolov. Nekoliko dražje so le cenene morske ribe, n. pr. girice po 18 Din kg, a le za nekaj dinarjev. Donavska riba kečiga je bila danes po 30 Din kg, smuč po 24, ščuke pa od 16 Din naprej. Izmed rečnih rib je bilo naprodaj tudi nekaj živih posrvi, ki so stalno po 40 Din kg.

—lj Kino Matica definitivno urejen. Uprava kina Matica nam je sporočila: V izredno naglem tempu se je moralo delati na preizidavi poslopja Filharmonične družbe in to predvsem zaradi začetka nove sezone v Elitnem kinu Matici; tako dvorana kakor njeni stranski prostori niso bili ob otviritvi povsem urejeni. Pri definitivnem ureditvenem delu zadnje dni so se upoštevala vsa dognanja iz obratovanja kina v toku dveh mesecev. Pridobilo se je dragocene izkušnje, ki so dovele do definitivne ureditve dvorane. Po narčni m. arh. Jože Platnjar se je ves promet presmeril in se je generalno obdelala odhajajoča in prihajajoča publika. Ker je vestibul premajhen, je namenjena občinstvu vesa desna garderoba, kakor tudi stopnišče s hodniki vred za čakanje in nj več potrebno (posebno ob deževnih dnevih) uporabljati Kongresnega trga v ta namen. Razporeditev sedežev se je povešala iz sedišča, ki so odpadli pri tej preureditvi, ker hoče publiki nuditi čim udobnejše bivanje v dvorani. V dvorano vodijo trije široki vhodi na desni strani, iz dvorane pa istakajo trije vhodi na levi strani ter direktno iz leve strani skozi levo garderobo široka vrata na ulico. Balkon ima ravno tako svoj lastni izhod direktno na ulico. Dvorana se na ta način izprazni brez vsakega neprijetnega izrednega hitra. Ker se je v dvorani omet že posušil se je ves spodnji del preslikal v tapetnem vzorcu, ki prijetno učinkuje na oko gledalca, ravno tako okvir okoli platna v temnejših barvah, da je slika na platnu čim bolj plastena. Podjelje kina gre v izredno hvalo, da se je odločilo za to definitivno ureditev, ki daje občinstvu vso udobnost.

—lj 50 dinarski falzifikati. V zadnjem času so spravili neznanzi in promet več 50 dinarskih falzifikatov, o katerih oblast zaenkrat še ne ve, odkod izvirajo. Pred dnevi je bil oddan ponarejen kovanec v bufetu Daj-Dam. Falzifikat je bil izborno ponarejen in se je ločil od pravega novca le po svinčeno sivi barvi in pomanjkljivem napisu »Bog čuvaj Jugoslavijo«. Drugi falzifikat je bil oddan na glavni carinarnici, tretji na glavni pošti, četrti pa na poštmenem uradu VI. Falzifikati so se pojavili tudi na sejnih po dekl. Enako so se začeli pojavljati v prometu tudi falzifikati 20 dinarskih novcev in sicer največ v Prekmurju.

—lj Matineja Z.K.D. Zveza kulturnih društev nam je tokrat zopet pripravila film z Františka Gaal — Csibi. Kaj pomeni Františka Gaal v pevskem in igravskem oziru, je imela kinopublika že dovolj prilike spoznati in mirno lahko trdimo, da je do zdaj še vsak njen film zanimal publiko, še več — postal je dogodek. Dejanje je polno veselih zgod in doživljanja za kar poskrbijo Herman Thimig, Theo Lingen in drugi. Františka Gaal pa nam poleg svoje komične vloge postreže

še z dovršenimi glasbenimi točkami, ki so ji napravile svetovno ime. Kdor si hoče užitek in razvedrilo, naj ne zamudi tega filma v Elitnem kinu Matici danes in jutri ob 14.15 za matinejske cene Din. 3.50 in 5.50.

—lj Pogačarjev trg kanaliziran. Med tržnima lopama, kjer je izredno živahen promet zlasti ob tržnih dneh, doslej ni bilo niti zaprte kanalizacije ter je voda zastajala v jarku in smrdela tik pred sadjem. Pozimi pa je bil jarek pogosto zaledenel in marsikdo je na njegov račun položil kos svojega ročnega na cesto. Zato je res treba zaprati nezadosten napredek, da so začeli kanalizirati tudi ta del trga. Morda smemo celo upati, da bodo tisti nekaj metrov ceste pokrovali, če že blato ni neobhodno potreben prilasek trga.

—lj Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta bo danes zvečer v novi dvorani franciskanske kolegije — na to se poslednje opozarjamo in vabimo vse prijatelje glasbe. Koncert se po radiu ne bo prenašal.

—lj Uprava Hubadove župe obvešča vse člane uprave, da se vsi dani ob 18. uri izredno važna seja v poslopju Glasbene Maticice — Uprava.

—lj Po tovarniških cenah dobite ostankke za moške in ženske obleke, perilo itd. pri »Textilosa«, Miklošičeva cesta 17 v palači Vzemne zavovalnice). Praktična in najcenejša darila.

—lj Radijsko veselje bo sijalo z obrazov vaših otročičev, ko se bodo divili živim jastikom, ki jih priredi ga, Danilova v okviru Atene 21. decembra ob 16 in pol v dvorani Delavske zbornice. Za kritje stroškov plačajo odrasli 5, otroci pa 3 Din.

—lj Lovci! Danes zvečer ob 20. uri prvi družabni večer pri »Slamičev«.

—lj Prepodena vlomilca. Pred nekaj dnevi je policijska patrula prepodila dva vlomilca, ki sta skušala baš vlomiti skozzi zamračeno okno, v hišo gostilničarja Josipa Anžiča v Štepanji vasi 28. Eden je med begom vrgel proč dežnik ravno pod noge zasledujočega stražnika, tako da je padel. Vlomilcema se je posrečilo pobegniti in izginiti v temo. Vlomilca sta bila stara približno po 24 let in oba sta nosila kratke hlače.

—lj Stieparija. V torek popoldne je neznanca ženska na zvit način oslepila krznarja Josipa Dolence na Sv. Petra cesti in mu pod pretvezo izvalila štiri kožuhovalne ovratnike. Dolenc je oškodovan za 400 Din.

—lj Sivalne potrebnosti »Pribor«, Tyrševa c. 9.

—lj Dve mladi žrtvi opelkin. V bolnico so smoti pripeljali leto dni starega sinčka posestnika Franca Benedika iz Zg. Jarš. Otrok je doma po nesreči padel v skaf vrele vode in dobil hude opekline po spodnjem životu. Pozno zvečer so spravili v bolnico tudi 3letno hčerko posestnika Antonija Kosec z Rašice nad Gameljnam. Otrok se je sukal v kuhinji okrog kotla, kjer so kuhali za prašiče. Tončki se je nenkrat vnela obleka ter je dobila izredno nevarne opekline po vsem telesu.

—lj Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani od 1. do 30. novembra: 100 Din, zlat prstan z rdečim kamnom, mala damška zapetna ura na črnem traku, dvojne zapetnice, starinski prstan z rdečim kamnom, srebrna bosanska veržica, ročna torbica v njej denarnica z 2 Din, očala, robec, 2 žepna noža, glavnik in razglednice z naslovom Potokčnik Alojzija, Primskovo 125 Kranj, črna ročna torbica v njej 24 Din 75 para, slika, glavnik, kolinska voda in robec, plašč dvokolesa, pomošni moški dežnik, moške sive kožnate rokavice, deška suknjica, pes jabezhar, po hrutu črne, po trehru rjave barve, črn rep, ima na koncu bele dlake, pes volčje pasme, rjave barve, na vratu in na čelu ima belo liso, pes bele barve s pasjo znamko iz leta 1932 x 1095 categ. I. V železniških vozovih so bili najdeni ti predmeti: 39 dežnikov, 2 palice, 4 moški klobuki, 6 čepice, 5 plaščev, 9 aktovk, 3 pari galos, suknjice, 2 knjigi, nahrbtnik, zavoj praznih vreč, zavitek klobas, zavitek tiskovin, zvez delov dvokolesa, 2 črpalke za kolo, 2 povčka, prazna pletenka, torba s vkuhanim sadjem, 2 sveči, 2 oblača, lesen stativ, vrč, 2 metra moškega blaga, deška pelerina, gumijast plašč, svetiljka, sila v okviru, jopica, otroški škornji, denarnica z 80 Din 75 para, denarnica z 62 Din 25 para.

—lj Predavanje v Sokolskem domu v Šiški. V petek, 18. decembra bo ob 20. v Sokolskem domu spominsko predavanje. Predaval bo hr. Marjanovič Humbert o temi »Razvoj jugoslovenske misli«. Po predavanju bo film »Žena je varljiva«.

—lj Češka glasba se goji z vso vneto tudi na našem državnem konservatoriju, saj so dela čeških mojstrov priznana in

upoštevana po vsem glasbenem svetu. Ime na Dvoriak, Smetana, Novak. Suk id. se nemirna in srečavajo jih na sporednih ves narodov. Produkcija »Češka glasba« bo v ponedeljek 21. t. m. ob četrti na 7. v veliki filharmonični dvorani. Spored se dobij v knjižarni Glasbene Matice za 2 Din.

Iz Celja

—lj Ljubljanska radijska postaja v Celju. V soboto zvečer ob 20. uri obišče mikrofonski ljubljanski radijske postaje celjsko mestno gledališče, kjer bo oddaja Celjskega večera, ki je v prvi vrsti posvečen počastitvi slov. skladatelja dr. A. Schreiba. Sodelujejo: koncertna pevska ga, M. Golobčeva, g. Tone Petrovič, ravnatelj Glas. Maticice, violinski virtuos Karl Sencin, Slovenski vokalni kvintet, Celjsko pevsko društvo in Radijski orkester. Dirigent Drago Mario Sijaneč. Kratke pozdrave bo spregovoril tudi celjski mestni župan g. A. Mihelič, predavanje o kulturni sliki Celja pa bo podal g. mag. ph. F. Gradišnik. Upamo, da bo ta svojevrsna prireditev, ki se bo vsa vršila pred mikrofonom, zbrala zanimanje med Celjani in v vsakem oziru prav lepo uspeša.

—lj Predavanje o Španiji. Na ljudskem vsepolišču bo dekan zagrebške komercialne visoke šole g. dr. Josip Nagy v ponedeljek 21. t. m. ob 20. nadaljeval svoje predavanje o Španiji. Sedaj bo svetil špansko politično zgodovino in vzoroke, ki so privedli do revolucije. Predavanje bo v risalnici mešanske šole.

—lj Celjski članki. Člani društva jugoslovenskih srednješolcev »Sloga« na celjski gimnaziji, bodo uprizarili drevi ob osmih v veliki dvorani Narodnega doma Linžarjevega »Divjega lovca« v režiji g. A. Sadarjeve.

—lj Mestno parno in kadno kopališče bo zaradi božičnih praznikov obratovalo 22. in 23. in 24. t. m. ves dan.

—lj Planinsko predavanje v radiu. Znanstveni celjski alpinist g. Andrijo Koprmšek bo predaval v sredo 23. t. m. ob 18. v ljubljanskem radiu. Predavanje ima naslov »Trkrat Montblanc«. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

SOKOL

—lj Sokolske župe Ljubljane. Župni prosvetni odbor ponovno opozarja vse župne članice, ki še niso poslate mesečnih prosvetnih poročil, da to nemudoma storijo in pošljejo ZPO vsa zaslona poročila do 31. decembra t. l. Mnogo je še edine, ki niso poslate za letošnje leto še prav nobene poročila. Bratje prosvetnih storke svoje sokolske dolžnost. — Poročilo o proslavi 1. decembra naj oddane vnejo ZPO takoj, prav tako poročilo o propagandnem delu za sokolski tisk. Bratje prosvetari naj tudi zberejo čim več naročnikov za župni vestnik »Sokole«, posebno pozornost pa obračunaj mladinskim sokolskim listom »Sokole« in »Naša radost«. — Okrožni prosvetni dan ljubljanskega okrožja bo po sklepu zadnje prosvetne konference komcem meseca februarja. Vse bratske oddelke ljubljanskega prosvetnega okrožja naj takoj odgovorijo na okrožnico OPO, ki jo bodo prejeli v prihodnjih dneh.

Zopet krasen francoski film

Ljubljana, 18. decembra
 Gogoljev roman »Taras Bulbaj« po pravici slovi v svetovni literaturi kot eno najboljših književnih del. Sloviti kosaški ataman je opisan tu tako živo, da človeku ni treba poznati razmer in življenja tam, kjer se dogajajo odigrava, da lahko sledi vsenu dogajanju. Ni čuda, da je sega filmska industrija tudi po tem romanu ter prenesla njegovo junake in njihovo življenje na filmsko platno. Čudno se zdi na prvi pogled, da so storili to baš Francozi, toda francoska filmska industrija je ustvarjala že toliko odličnih filmov, da se je lahko v polni zavesti svoje visoke stopnje nadela tudi to nalogo.

Film »Taras Bulbaj« nam zopet pokaže slovitega francoskega igralca Harry Baura v vsej njegovi orjaški in prodorni umetniški sili. Francosko govorijo kosaški bi bili neke vrste absurd, da ni film »Taras Bulbaj« režijsko, tehnično in igralsko tako dovršen, da jezika skoraj sploh ne slišiš. Analogni z izrekom: Mnogo je polščanin, a malo izvoljenih, bi lahko rekli: Mnogo je izdelanih, a malo dobrih filmov. In med te rečeno dobro spada film »Taras Bulbaj«.

Radioprogram

Sobota, 19. decembra
 12: Plošča za ploščo pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 14: Vreme. — 18: Za delopust (plošče). — 18.40: Pomen našega rudarstva za narodno gospodarstvo (g. Viktor Gostiša). — 19: Čas, vreme, poročila, sport, obveščila. — 19.30: Nac. ura: Kanalsko gospodarstvo Jugoslavije v letu 1936 (Ivo Zorič) Zgb. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: Zunanja politika (dr. A. Kuhar). — 20.20: Poldnevno v Celju po veselji (lobski mikrofona v celjskem mestnem gledališču). — 22: Čas, vreme, poročila, sport. — 22.15: Cimermanov trio. — Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din

preklic

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Preklic

PRODAM

Beseda 50 par, davek 3 Din
 Najmanjši znesek 8 Din

Telefon 2059

Suha drva, premog, karpokake dobite pri
I. POGAČNIK
 Bohoričeva ul. št. 8.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din
 Najmanjši znesek 8 Din

ZIMSKE SUKNJE

boljše vrste, Hubertov nepremotljiv 250 Din, perilo in wa praktična oblačila nudi po reklamnih cenah Prešker, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

Sveže najfinišje norveško RIBJE OLJE

iz lekarne

DE. G. PICCOLIJA

V LJUBLJANI

se priporoča bledim in slabotnim osebam.

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

KLISEJE

Mali CONTINENTAL je res najboljši pisalni strojček

IVAN LEGAT — MEHANIČ

MARIBOR, VETRINJSKA 30 — LJUBLJANA, PREŠERNOVA 44

Tel. int. 24-34 — Tel. int. 26-36

Razgovor s Fincem Korhonenom

V sredo je prispel finski trener JZSS Leo Korhonen, ki je danes prevzel trening naših tekmovalcev za smučski tek

Ljubljana, 18. decembra. Z jutranjim monakovskim brzcom se je pripeljal v sredo v Ljubljano Leo Korhonen, naslednik svojega rojaka Eino Kuusisa, ki je lani tako uspešno pripravil naše smučarje za olimpijado. Korhonen se je večeraj popoldne odpravil v Mojstrano, kjer se je pričel danes tečaj za tekmovalce. Pred odhodom iz Ljubljane je naš urednik govoril z njim.

Finci niso Slovenci, sem si rekel, ko sem stopal v četrto nadstropje Kreditne banke, kjer ima JZSS svojo pisarno. Spomnil sem se lanskega razgovora s Kuusim in žal mi je bilo, da nisem vzel s seboj nemško finskega slovarja. Toda kje bi ga v Ljubljani vzel — v knjigarnah že premorejo Langenscheida — zame je pa bila merodajna kole-darska številka. In že sva se predstavila. Prav takšnega sem si predstavljal: rajši bolj visoka kakor srednje velika tipična športska postava, vitez, pleča široka, podolgovat obraz in svetloolasec. Takoj je bil pripravljen za razgovor. Potegnil je iz žepa dva slovarja, finsko-nemškega je odprl, nemško-finskega pa pomolil meni. In razgovor se je pričel. Besede sva kazala kar v slovarju. Zvedel sem naslednje.

Leo Korhonen je star 30 let in je že 2 leti poročen. Rojen je bil v Petrogradu (danes bi bil Leningrad), vendar ne govori rušine. Že dolgo vrsto let živi v Mikkelu, malom mestu na južnem Finskem, kjer ima svoj dom. Od vsega početka je bil navdušen športnik in se je z vso vmeno posvetil po-

klju sportnega učitelja. Na univerzi v Helsinku je absolvirjal štiri letni tečaj in postal telovadnik in športni učitelj. Kot tak se je udeleževal že v raznih krajih Finske, večji del kot učitelj telovadbe ali pa trener za lahko atletiko. Zadnja leta je poučeval tudi smučanje in to po raznih krajih. Še to jesen je bil telovadni učitelj v Mikkelu in je s svojega službenega mesta odpotoval k nam direktno. V soboto je sedel v Mikkelu na vlak in se vozil mimo Helsinku na Švedsko, kjer se je dotaknil Turkuja (finski naziv za Åbo), Stockholma in Trälleborga. Tu je vlak zapeljal na ladjo, ki je prišla v Samsitzu in nato nadaljeval pot preko Berlina in Monakovega do Ljubljane.

Korhonen smuča že 12 let. Večkrat se je udeležil na Finskem akademskem prvenstvu, najuspešnejše pa leta 1932 in letos v februarju, ko si je obakrat priložil prvenstvo, letos med 200 tekmovalci. Sicer je pa tekmoval že kot dijak na šolskih smučarskih tekmovanjih.

Finska smučarska zveza ga je določila za trenerja v Jugoslaviji. Poslala bi tudi Kuusim, toda ta je stavil previsoke zahteve. Korhonen je dopisoval s Kuusim in je od njega zvedel kakšne so smučske prilike v naši državi in da bo naletel na zelo hvaležne učence, ki predstavljajo izvrstne material. Trening bo vodil po navodilih in metodi slavnega finskega tekmovalca Saarjerna. Ki mu je v ta namen dal na razpolago celoten spored svojega treninga.

Korhonen je drugače športnik v pravem pomenu besede. Alkohol ne pije in kadil tudi ne. Štiridnevna vožnja ga ni prav nič utrudila. Smeje se položiti mojo roko na svoje stegenske mišice, ki v resnici niso bile niti najmanj napete. Popoldne je bil v družbi saveznega tajnika v kinu in si ogledal film Piz Palu. Ljubljana mu zelo ugaja. Rekel je, da je to zares lepo in snažno mesto in zlasti ni mogel prebrati čistote na ulicah. Nehote sem pogledal na svoje čevlje, češ: lahko je tebi govoriti, ko si hodil le sredi mesta po tlaku. Simpatični Fince sicer ne pije vina, pač je pa strasen »kofetars« in potreba 5 do 6 skodelic dnevno — na Finskem pravijo, da kava športniku ne škoduje.

Moja »finsčina« me je menda vidno utrudila, kajti na vprašanje, če ima kakšno željo, je najprej odkimal, nato se je pa segavo zabijalo v njegovih očeh in je rekel: Da, eno željo pa vendar imam: bojim se, da se niste moji nemščine — pokazal mi je s prstom v slovar — kyllästynyt ali po naše — naveličali!

vanje za vsa leta nazaj. Še na eno dejstvo bi si drznili opomniti gospoda dopisnika.

mu je znano, da se de-lavcem, ki morajo iskati pomoči pri zdrav-niku, odbija ta čas od njihovega zaslužka?

To je snov, katere bi moral dopisnik »Slovenec« v svojih dopisih obdelati in opomniti gospode, ki intervenirajo v Beogradu na izboljšanje položaja delavcev smodnišnice.

kajti delavci smodnišnice so preveč skromni, da bi se potovali za vidna znamenja priznanja, ki jim ne do-našajo ničesar, upravičeno pa zahtevajo nujno rešitev vprašanja njihovih pokojnin, kakor tudi pravic, ki jih uživa delavstvo vsakega še tako majhnega obrata v državi. Najprej se mora zavarovati to de-lavstvo.

ovanja in takrat se prav gotovo ne bo našel nihče, ki bi temu oporekal.

Podgana z nogo na hrbtu

Zanimiv poskus ameriškega učenjaka Schwinda s pre-saditvijo noge z enega sesalca na drugega

Take abnormalnosti se pojavljajo tu pa tam v naravi. Toda v našem primeru ni obdarovala podgane z nepotrebno nogo ma-ti narava, temveč učenjak v laboratoriju, kar je pač nekaj izrednega. Iz gole prirodne kurioznosti smo prišli naenkrat v zanimi-vo oblast razvojne mehanike, v središče za-gonetni razvoj, ki jih nazivamo rege-neracija ali transplantacija.

Enoceličnemu bitju, kolikor je to v me-jah poskusov sploh mogoče, lahko zelo glo-boko posežemo v življenje. Deževnico lahko razrežemo na kose in iz vsakega se razvije zopet cel bitje. Tudi trdoživa lahko tako razčrtujemo. Iz njegovih mnogoceličnih koščkov se iz vsakega dopolni celo mnogo-celično telo. Višja živa bitja pa izgubljajo sposobnost obnoviti se v celoti, sposobnost restitucije. Pri njih se ne morejo dopolniti niti nekateri organi, ki so jim bili odre-zani. Ta živa bitja nimajo niti sposobnosti regeneracije. Čim bolj komplicirano je živo bitje, tem manjša je ta sposobnost. Pri vre-tencarjih vidimo še sposobnost regenerirati izgubljeni ud, pri sesalcih je pa sploh ni več. Kuščarju zraste odtrgani rep, žabjemu menku pa noga. . . Sesalcem pa izgubljena noga ali rep ne zraste več.

Toda ne samo da najvišja živa bitja iz-gubljenih udov ne morejo regenerirati, ona celo ne dobe v nadomestilo za izgubljeni ud novega, ki se jim umetno pritrudi na mestu izgubljenega. Ne da se jim torej ud na telo presaditi, transplantirati. Samo ne-kateri notranji organi ali boljše rečeno del njih recimo koščki kosti se dajo transplan-tirati v tako kompliciranem telesu kakor je človeško. V tem je zapopadna rege-neracijska in transplantacijska sposobnost go-vorjeno razvijajo. To je že dokaj dolgo hvalježno vprašanje poskusnih morfologov. V njegovem okviru se je posrečilo že leta 1907 zdaj slovečemu ravnatelju Rockefeller-jevega zavoda za medicinska raziskovanja v New Yorku Alexu Carrellu transplantirati sesalčev nogo. Ta poskus je napravil na psu, Carrell je sporočil, da se noga operi-ranemu psu normalno celi. Niso se pa re-generirali živi in zato se tudi ni vrnilo delovanje mišičevja. Noga je steer zrasla toda, ostala je neobčutljiva in negibna.

Zdaj pa poroča v »Science« J. V. Schwind iz medicinske fakultete katoliške Loyolove univerze v Chicagu, da se mu ni posrečilo samo presaditi noge z enega sesalca na drugega, temveč se mu je tudi posrečilo izzvati regeneracijo živčnih sklepov tako, da se presajena noga premika in žival nje-ne gibe živčno obvlada. Za poskusne živali

je vzel Schwind bele podgane, stare 8 dni do tri tedne. Zvezal je trdno skupaj dve podgani, tisto, ki ji je hotel nogo odrezati in ono, ki naj bi ji noga na poljubnem me-stu prirasa. Potem je deloma odrezal no-go, da bi ostal krvni obtok v podgani ne-pretrgan. Istočasno je pa pritaknil odrezano nogo k telesu druge podgane tako, da so jeli na nji nastajati novi spoji. Živce je napojil tako, da je glavno vejo s transplan-tirane noge priključil k stranski veji istega živca. Potem je previdno presajal nogo, del za delom, kakor se je rana celila, z ene pod-gane na drugo. Pazil je zlasti, da bi se krv-ni obtok ne prekinil. Pri drugi glavni ope-raciji je dovršil drugo polovico amputacije in nove napojitve.

Čez nekaj tednov se je rana zacelila in noga se je vživela v novo okolje. Da bi ji pomagal, jo je učenjak dan za dnem masiral in uril. Postopno je noga odovarjala živčno in končno je bila sposobna dvigniti 10-gramsko utež en centimeter visoko. Schwind pravi, da teka podgana s peto nogo že tri mesece, ne da bi se občutljivost in gibljivost noge zmanjšala. Noga na hrbtu se med tekanjem podgane vedno giblje, se-veda pa brez pomena, ker podgani ne more služiti.

Jejte vsi čebulo

Da je čebula zadnje čase zelo priljub-ljena, je splošno znano. Razen čebule pravi-jo tudi o česnu, da je človeškemu zdrav-ju zelo koristen. V Evropi dajejo ljudje skoraj povsod prednost česnu, v Ameriki pa čebuli. Nesreča je pa v tem, da čebula in česen smrdita in da se neprijetnega duha človek dolgo ne more iznebiti. Mar-sikdo bi rad jedel čebulo ali česen, pa se boji, da bi mu ne smrdelo iz ust.

V Ameriki so si ljudje dolgo belili gla-ve, kako bi našli izhod iz tega položaja. Čebula in česen sta kot rečeno zdrava in če bi se prijetno dišala, bi bilo povpraševanje po njih še mnogo večje. Ko so se vsi poskusi odstranitvi neprijeten duha čes-na in čebule izjalovili, je izdalo neko ame-riško društvo proglaš, s katerim bo nepri-jeten duh čebule odstranjen. Proglaš se glasi: Jejte vsi čebulo, pa ne bo nikogar motil njen duh.

Iz ženskega sveta

Turški list »Tan« obravnava obširno vprašanje ženske vojaške službe in poroča, da se je Turčija odločila za žensko vojaško službo v vojni za fronto. V primeru vojne bodo turške žene dodeljene provijantni in sanitetni službi. Vprašanje zaposlitve žensk v generalnem štabu zaenkrat še ni bilo rešeno.

Na peruanski univerzi San Marcos di Li-ma, najstarejši univerzi Južne Amerike, je dobila stolico za etnologijo dr. Rebekka Carionova. To je prvi primer, da je bila v Peru ženska kot profesorica poklicana na univerzo.

V okviru mednarodne razstave v Parizu leta 1937 bo odkrit spomenik materam. Na pariškem bulvarju Kellermann so določili prostor za ta spomenik, obsegajoč 3.000 m².

Spomenik, ki sta načrtovali zanj napravila pro-fesorja Bouchard in Descatoire, se bo kras-no odražal od zelenega ozadja.

Na Dunaju je bil nedavno kongres ad-vokatov in magistratnih uradnikov. Predsedo-vala mu je pariška odvetnica Mitro Dyr-rand-Thevenin. Kongresu so prisostvovali žene iz Anglije, Francije, Italije, Nemčije, Češkoslovaške, Poljske, Belgije, Amerike, Avstrije, Estonke, Jugoslavije in Švice. Avstrijski pravosodni minister je pozdravil kongres in mu želel obilo uspeha. Svedani otvoritvi so prisostvovali tudi poslaniki vseh 12 držav na kongresu zastopanih. Naj-vaznejše vprašanje dnevnega reda je bilo različno državljanstvo zakoncev in nezakon-skih otrok.

Zamenjani vlogi

Basil Zakarov je bil 21. septembra 1919 v igralnici kasina v Biarritz. Sam ni igral, pač pa je rad gledal, kako drugi igrajo. Tistega večera je dve uri nepre-stano opazoval mladega Francoza vi-komta de Rohana, ki je bil tem bolj raz-burjen, čim več je stavljal. Zakarov je kmalu spoznal, da je tragedija neizogibna. Ko je mladi Francoz slednjič izgubil 200 tisoč frankov naenkrat in podpisal ček, je stopil Zakarov za njim iz igralnice. Zna-jal je videl, kako se je obupani vikont na-slonil na drevo na morskem obali. Zakarov je stopil k njemu in mu zaspeetal: Daj-te mi svoj samokres. Ker ga je pa obupa-nec nezaupljivo pogledal, je potegnil mi-lionar iz žepa sveženj bankovcev in mu jih ponudil, rekoč: Evo vam 200.000 fran-kov.

Gospod, kdo vam je dovolil . . . je za-mrmlal vikont ponosno. — Nobenih otro-carj, — je odgovoril Zakarov, ne izkazu-jem vam nobene miloščine. Nujno potre-bujem samokres. Kupiti ga hočem od vas in priznati mi boste menda pravico, da plačam zanj, kolikor hočem.

Te besede so na mladega Francoza tako vplivale, da se je vdal in izročil Zakarovu samokres. Milijonar ga je vtaknil v žep, rekoč: — To je v mojem življenju prvo orožje, ki sem ga tako drago plačal.

NIC NE DE

Gost: Kako to, da brišete krožnik s svojim žepnim robcem?

Natakar: Nič ne da, gospod, saj je itak star.

VELIKE ZAHTEVE

— Žena, ki jo vzamem mora biti nizke po-stave, imeti mora majhne noge, majhna usta, zlasti pa majhne zahteve.

— No, ti imaš pa velike zahteve.

IN KAZNILNICI

Prvi kaznenec: Tako, zdaj sem zopet ta. Hotel sem vlomiti v banko Cohen, pa so me zasačili.

Drugi kaznenec: To je pa res čudno na-ključje. Jaz sem namreč bankir Cohen.

Tovarniškem delu priznanje

Na kaj je pozabil »Slovenec« dopisnik iz Kamnika

Kamnik, 16. decembra. Pod tem naslovom je »Slovenec« od 8. t. m. poudarjal poštrevnost in vztraj-nost naših delavcev v kamniški smodniš-nici, ki so vse svoje življenjske sile žrtvo-vali državnemu podjetju. Navaja, da so med njimi mnogi, ki so zaposleni nad pol stoletja, eden pa celo 61 let ter, da je nji-hovo delo okrog izdelave razstreliv težko in odgovorno, vendar ga opravljajo z zgledno poštrevnostjo in vztrajnostjo in tako pomagajo k prosperu državnemu podjetju, čeprav imajo vedno pred očmi nevarnost, pri kateri je izgubljen življenje že toliko njihovih tovarišev. Vprašuje se, če 50letno delo v taki tovarni ne zasluži priznanja od strani države in ugotavlja, da se doslej še ni našel nihče, ki bi te skromne in pridne delavce predložil v odli-kovanje.

Naj nam bo dovoljeno ugovarjati tem teptim izjavljanjem in slavošpevom »Sloven-cev« dopisnika. Predvsem moramo vprašati, če misli dopisnik, da so sode-lavci, ki je odslužil državi tri četrtine svo-jeja življenja in bo na koncu dobil skrom-no odlikovanje, zapustili delo in odšel do-mov, kjer bo lahko živel na lavorikah slave, ki mu jo je odlikovanje prineslo? Ali ne bo tak delavec kljub odlikovanju turočen bedi in pomanjkanju? Od skrom-nega zaslužka si prav gotovo ni mogel

prihraniti toliko, da bi v primeru onemo-glosti mogel brezskrbno živeti. Ali bi ka-teri od teh delavcev, ki zvesto služijo že nad pol stoletja in so skoraj vsi že one-mogli, služil samo še en dan, če bi bilo rešeno vprašanje njihovih pokojnin, za kar se brezuspešno bore že od prevrata? Na to vprašanje pač ni težko odgovoriti. Zato pa smodniški delavci ne

njun naj se da priznanje v obliki pokojnine, da ne bodo v starosti prisiljeni vzeti v roke beraško palico in prositi milodarov, čeprav so vse svoje moči žrtvovali državi.

Večkrat je že »Slovenec« objavil, da so radi pokojninskega zavarovanja delavcev posredovali na merodajnih mestih razni gospodje in da bo vprašanje pokojnin v najkrajšem času povoljno rešeno. Rezultat teh posredovanj je bila zahteva, da se vse delavstvo smodnišnice pod naravnost ne-mogočimi pogoji zavaruje pri vojno-teh-ničnem zavodu v Kragujevcu, kjer je bil v ta namen že pred leti ustanovljen po-soben fond. To pa je večina delavstva od-klonila z zahtevo, da denar, katerega bo vložilo v pokojninski sklad, ostane doma. Najstarejši in sedaj že skoraj onemogli de-lavci pa bi iz tega zavarovanja sploh iz-padli, ker prav gotovo ne bi nihče živel toliko časa, da bi mogel odplačati zavaro-

87

in takoj ji je postalo vse jasno.

—Jaz nesrečnica! — je vzklila in skienila roke. — Jaz sem te izdala! V torek je bilo to?

—Da, v torek!

In mlada žena je Noel vse povedala. Ni pa še bila pri kraju, ko je zapel zunaj zvonec. — So že tu, — je kričnil Noel ves bled od strahu. Skočil je k peči, se naslonil na njo, potegnil iz čepa samokres in si ga nataval na prsi. Toda Julie se je vrgla nanj tako, da je zadela krogla Noela v trebuh. Noel je bolešno kričnil in se opotekel, toda odbrl se je na nogah, naslonjen na peč. Kri mu je curčila iz rane.

Julie se je obesila nanj in mu skušala iztrgati samokres.

— Ne smeš se ustreliti! — je kričala. — No-čem tega, moj si, ljubim te! Kar naj pridejo. Kaj za to? Če te zapro, te bom rešila. Priskočim ti na pomoč, paznika podkupiva, skupaj bova živela, vseeno kje, zelo daleč, v Ameriki, nihče naju ne bo poznal.

Ker ni nihče odprl, so začeli policisti razbijati vrata.

— Konec je vsega, — je zahrpel Noel, — ži-vega me ne smejo dobiti.

Napel je vse sile, da je potisnil Julio od sebe, Zgrudila se je na divan. V naslednjem hipu si je znova nastavljal samokres na prsi, počil je strel in Noel se je zgrudil.

BH je skrajni čas, kajti policija je bila že raz-bila vrata. Prva misel policistov je bila, da je advokat najprej ustrelil svojo ljubico potem pa še sebe, kajti počila sta bila dva strela. Toda Julie se je bila že dvignila in zaklicala je:

— Zdravnika, brž zdravnika! Saj še ni mrtel! Prvi policist je odhitel, drugi so pa prenesli telo mladega moša na Julino posteljo.

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN

— Kaj se je pa zgodilo, bože moj?

— Nič. Preveč sem te ljubil, Julie. Istega dne, ko nisem več imel denarja zate, za tvoje razkoš-je, za tvoje vrtloglavosti, sem izgubil pamet. Da bi prišel do denarja, sem sto . . . storil zločin, ču-ješ? Zasledujejo me, bežim pred njimi. Ali hočeš z menoj?

Julie so se od groze zasvetile oči. Kar verjeti ni mogla, da je res kar sliši.

— Zločin! . . . Ti?

— Da, jaz. Ali hočeš vedeti, kaj sem storil?

Ubil sem, umoril človeka in sicer zavoljo tebe. Advokat je bil prepričan, da se bo Julie po teb besedah od groze sesedla. Mislim je, da bo zbežala pred njim, morda dobi živčni napad, morda za-čne kričati nanj, klicati na pomoč . . . Zmotil se je.

V enem skoku je bila Julie pri njem, z obema rokama ga je objela okrog vratu in ga začela strastno poljubljati.

— Da, ljubim te, ljubim te, — je zaspeetala. — Zavoljo mene si storil zločin, kar dokazuje, da me ljubiš.

Ta neizmerna radost je trajala samo nekaj trenutkov. Noel se je siloma iztrgal iz objema svoje ljubice.

— Na pot morava! — je dejal. — Največja nesreča je, da ne vem, odkod mi preti nevarnost. Zagonetka mi je še, kako je mogla pri resnici na dan.

Julie se je spomnila, da je imela popoldne obisk